

Zondag 23 september 1918.

Op bevel der duitsche overheid moeten de gentsche kranten de namen, het geslacht en den leeftijd opnemen der burgers, welke door vliegers der Verbondenen gedood of gewond zijn, met bijvoeging, dat zulks hier door de ingezetenen ten zeerste wordt afgekeurd. Duitsche verliezen blijven verheimelijkt.

Ooggetuigen deelen het volgende mede over het gebeurde van zondag laatst: ze wandelden in de nabijheid der Drie Koningen, waar de stapelplaatsen van krijgsvoorraad zijn. Toen de eerste bom gevallen was, vluchtten ze ijlings met een viertal Feldgrauen in een slijkige sloot. Daar de schuilhoek hun niet doelmatig scheen, verlieten ze hem onmiddellijk: Nauw waren ze er uit of een bom sloeg er ontploffend in. Ze zagen de soldaten omhoog vliegen en in een warrelboel neerstorten: armen, hoofden, bloedige rompen waren het nog slechts. De kookvrouw — naar men zegt — was niets meer dan een vormlooze, bloedende massa. Er wordt ook gesproken van een generaal, die onder de slachtoffers zou tellen, de eenen beweren zwaar gewond, de anderen zeggen dood. En de volksfantasie, op hol geraakt, voegt er bij, dat hij begraven is in een kist, die vier honderd frank werd betaald! Geloofwaardig schijnt het toch, dat er een aanzienlijk getal Duitschers getroffen zijn en loodsden vernield met vele vliegtuigen. Gisteren zijn nogmaals aanvallen gedaan op St. Denijsplein, twee burgers, geraakt, zijn naar het hospitaal gebracht.

Zou het waar wezen, dat het 4de leger optrekt? Heel den nacht van 21 tot 22 was het een buitenbrengen en wegvoeren uit de Leopold-kazerne van alle mogelijke gerieflijkheden: kisten, kassen, tafels, bakken van allen aard en keukenmateriaal. Twee groote wagens waren beladen met varkens, magere en gemeste.

Sedert eenige dagen ziet ge nu en dan een bende werklieden met bevuilde, verstellde kleederen en klompen op den rug gebonden, een pakje aan de hand, door een paar soldaten begeleid langs den Steenweg trekken.

Hoe komt het, dat die ellendelingen er zoo opgewekt-gelukkig uitzien? Het zijn, verzekeren goed ingelichten, teruggekomen mannen, die tegen hun wil opgeëischt waren door Duitschland, wat onwettig is, daar ze niet schriftelijk hebben toegestemd en die nu naar ergens een bureel worden geleid tot het volbrengen van zekere formaliteiten, die hun de vrijheid zullen wedergeven.

Of het waar is, laat zich niet onderzoeken. Ik schrijf het neder ter opheldering van wat er in de geesten omgaat, geloofd en voortverteld wordt.

“Het ergste,” zei een soldaat in het huis, waar hij gelogeed was, “is het slijpen van de bajonnet, voordat ge naar het front vertrekt; dat griezelt u door de aderen bij de kalmte van het gemoed. Eens in den strijd, eens dat ge bloed hebt zien vloeien, zijt ge niets meer dan een wild dier, dat zijn eigen leven verdedigt, kapt en kerft verwoed, naar hartelust en zelfs met woest genot.”

De zoon van mijn vischkoopman is weder in Gent. Hij was veroordeeld tot ik weet niet hoeveel jaren dwangarbeid. Het is thans veroorloofd aan zijn vader hem eten te bezorgen in het celgevang. Die vader zelf is reeds naar Duitschland vervoerd geweest, waar hij waterzucht heeft opgedaan, nu is hij aan de beterhand, maar lijdend onder de bestendige bedreiging, van wat er zijn zoon te wachten staat, vreezend, dat nieuwe beschuldigingen op hem wegen.

'18.

Boven het vliegplein aan de Beekstraat te Drongen, dat de pleinen van Gontrode en St. Denijs vervangt, zijn op tien dagen tijd twaalf machienen niet teruggekeerd. Eenige dagen geleden werd er daarboven een luchtgevecht geleverd. Een duitsch gevaarte werd brandend neergeschoten. Een noodgehuil als bij het vermoorden van een dier weergalmde er uit. De twee inzittenden werden heel verkoold onder den avion gevonden. Hun overblijfsels staken met de hoofden in den grond en de voeten omhoog.

De aldaar verblijvende soldaten dansten rond den verbranden hoop.

Virginie **LOVELING** (« *In oorlogsnood* »)